

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Deres ref.	Deres dato:	Vår saksbehandler	Dato
20254740	15.12.2025	Joacim Haraldseid Strand	15.03.2026

Høringssvar til NVE – Forslag til ny kraftberedskapsforskrift

Fagne oversender med dette vårt høringssvar til NVEs forslag til ny kraftberedskapsforskrift (KBF). Vi setter pris på muligheten til å gi innspill, og våre kommentarer er strukturert i egne underkapitler slik de relaterer seg til de ulike delene av forskriftsutkastet.

1. Reparasjonsberedskap

I kapittel 4, avsnitt 3, påpeker NVE at KBO-enhetene i dag gjør ulike vurderinger knyttet til reparasjonsberedskapen. Fagne deler oppfatningen av at det er behov for økt standardisering av både risikovurderinger og dimensjonering av reparasjonsberedskap i bransjen.

Vi vil derfor oppfordre NVE til, gjennom forskrift eller veiledning, å tydeliggjøre rammene for reparasjonsberedskapen. Dette kan med fordel gjøres gjennom nasjonale eller regionale modeller. Vi anbefaler blant annet:

- **Regionale ROS-analyser**, som kan belyse variasjoner i hvor attraktive de ulike landsdelene er for sabotasjeaktivitet. Analysen skal også identifisere regionale sårbarheter, som kan tydeliggjøre ulike behov for dimensjonering av reparasjonsberedskapen.
- **Tydeliggjøring av krav til beredskapsmateriell**, herunder volum, type og lagringskapasitet pr. region.
- **Retningslinjer for tilgang på felles ressurser og kompetanse**, inkludert hvordan dette skal dekkes ved større hendelser.

KDS-rollen vil være sentral i utviklingen av regionale modeller. For å sikre enhetlig praksis bør NVE fastsette klare forventninger til hvordan KDS skal koordinere dette arbeidet. Etter vårt syn bør KSL og KDS koordinere regionale ROS-analyser for å belyse sårbarhet i regionen, i tett samarbeid med KBO-enhetene. Dette betyr ikke at KDS alene skal gjennomføre ROS-analysene, dette må gjøres i samarbeid med andre KBO-enheter.

Per i dag ligger ansvaret for dimensjonering i stor grad hos det enkelte nettselskap, ofte i samarbeid med egen KDS. Selv om eksterne beredskapsavtaler, samarbeidsavtaler, IFER-samarbeid eller REN kan bidra, kan dette også skape en falsk trygghet. Sabotasjeaksjoner kan ramme enkeltområder målrettet, men samtidig påvirke flere selskap og krysse geografiske grenser. En styrket og mer enhetlig modell vil derfor være et viktig steg mot økt robusthet.

Dersom vi skal sikre robust og reell beredskap, må samarbeidsavtalene være dimensjonert for å håndtere simultane sabotasjeaksjoner flere steder i landet.

På samme måte vil regionale ROS-analyser kunne brukes til å gi god beslutningsstøtte til det nasjonalstrategiske nivå, dersom vi har simultane hendelser i landet.

2. Finansiering av reparasjonsberedskap

Fagne har forståelse for at NVE ønsker å sikre et høyere og mer forutsigbart nivå av reparasjonsberedskap, særlig dersom tidligere veiledning ikke har ført til ønsket effekt. Samtidig må det understrekes at oppbygging av reell beredskap – med tilstrekkelig materiell, ressurser og kompetanse – vil innebære betydelige investeringer for nettselskapene.

Vi oppfordrer derfor myndighetene til å vurdere:

- **Statlig medfinansiering av beredskapsmateriell**, spesielt for kostbart utstyr som har lav omløpshastighet.

- **Inkludering av leverandørrisiko i nasjonale anskaffelser**, der statlige aktører kan sikre diversifisering og redusert avhengighet av enkeltland.
- **Utnyttelse av nasjonale leverandørers kompetanse**, som på sikt også kan styrke beredskapen i en krigssituasjon.

Det er verdt å merke seg at gjenoppbyggingen av Ukraina anslås å koste over 5600 milliarder kroner over en 10-årsperiodeⁱ. For energisektoren er skadene estimert til 238 milliarder kroner, og en reparasjonskostnad på ca 862 milliarder kroner. Dette illustrerer hvor store investeringer som kan kreves dersom kritisk infrastruktur rammes. President Zelenskyj har tidligere i år også uttalt en tro på fred i Ukraina i 2026. Det vil si at deres tilgang til materiell og ressurser vil være betydelig i flere år fremover, og det er all grunn til å tro at Ukraina vil bli prioritert av leverandører. Norske nettselskaper alene vil derfor stå i en svært ugunstig posisjon for å kunne få tilgang til kritisk materiell, og vi mener derfor at norske myndigheter må bidra for å sikre god reparasjonsberedskap.

Svenska Kraftnäts modellⁱⁱ for å sikre materiell til transmisjons- og regionalnettet kan være et forbilde. En nasjonal ordning for beredskapsmateriell, styrt av myndighetene, vil kunne gi bedre ressursutnyttelse, lavere sårbarhet og økt helhetlig robusthet. Dersom en slik ordning besluttes, bør man utnytte den eksisterende fagkompetansen i REN til å bygge opp en slik ordning.

3. Samarbeidsavtaler

NVE og Fornybar Norge fremhever at samarbeidsavtaler kan redusere total kostnader. Dette støttes, men Fagne mener det er behov for tydeligere føringer.

Vi ber NVE avklare:

- Hvor mange selskaper som kan inngå i samme samarbeid, spesielt på leverandørsiden.

- Om det vil utarbeides prioriteringsmekanismer ved store hendelser der flere selskaper konkurrerer om samme ressurser.
- Om kritikalitet eller samfunnsfunksjon vil være grunnlag for eventuelle prioriteringer.

Store samarbeidsavtaler kan bidra til effektivisering, men kan også utgjøre en sårbarhet dersom mange aktører er avhengige av de samme ressursene i større krisesituasjoner. For at disse samarbeidsavtalene skal fungere, noe vi tror det kan gjøre, bør størrelsen være betydelig. Dette betyr at regionale avtaler nødvendigvis ikke er nok, men at nasjonale ordninger kan være veien å gå.

Totalberedskapsmeldingen viser også behovet for at hele nasjonens ressurser finner hverandre dersom store uønskede hendelser oppstår. På samme måte må vi også anta at ved større sabotasjeaksjoner, som vi tolker ny KBF å omfatte, vil dette ha nasjonalstrategisk påvirkning. Derfor bør også dimensjoneringen av samarbeidsavtalene reflektere dette.

4. Fravikelse av dimensjonerende hendelser

NVE foreslår at reparasjonsberedskapen primært skal ta høyde for simultane sabotasjeaksjoner. Fagne mener at en slik innstramming av dimensjonerende hendelser *kan* svekke beredskapen mot andre typer scenarier som også ligger høyt i krisespekteret.

Vi understreker følgende:

- Tradisjonelle dimensjonerende hendelser har bred anvendbarhet på flere typer uønskede hendelser.
- Dersom man utelukkende dimensjonerer for simultane sabotasjeaksjoner, risikerer man redusert operativ fleksibilitet ved mer komplekse eller atypiske hendelser.

- Det er mulig at simultane sabotasjeaksjoner faktisk bør være den dimensjonerende hendelsen – men da må dette være grundig vurdert og godt begrunnet.

Vi ber om en tydeligere redegjørelse for konsekvensene av å endre dimensjonerende hendelser, og hvordan NVE har vurdert risikoen for hendelser som kan falle utenfor dette fokuset. Simultane sabotasjeaksjoner kan gjennomføres på mange forskjellige måter, og det er nettopp det som er det vanskelige med hybride trusler/sammensatt virkemiddelbruk. En sabotasjeaksjon kan være helt i nedre del av krisespekteret som ligner aktivismeⁱⁱⁱ, men det kan også være destruktive angrep som rammer et bredt område^{iv}. Derfor *kan* begrepet sabotasje være misvisende, og heller ikke være dimensjonerende nok.

Slik vi tolker NVEs intensjon, er det å dimensjonere reparasjonsberedskapen for simultane destruktive sabotasjeangrep, gjerne begått med luftbårne våpensystem. Dette er en type problematikk og angrep som ligger tett opp til væpnet konflikt, og dersom vi står ovenfor slike angrep er det sannsynlig at nasjonalstrategisk krisehåndteringssystem vil bli mobilisert. Alt under dette er en form for gråsoneproblematikk som er vanskelig å definere som en sikkerhetspolitisk eller sivil krise.^v Det bør sees på om man skal være enda mer spesifikk for at vi skal kunne dimensjonere reparasjonsberedskapen riktig.

Uansett hvem, eller hva, som utgjør en trussel for kraftsystemet, er det et destruktivt angrep vi skal dimensjonere oss for. Sabotasjeaksjoner kan være riktig, men vi stiller spørsmål ved om den dimensjonerende hendelsen kanskje bør være krigslignende scenario? For dimensjonerer vi oss etter det, vil vi også håndtere hendelser lavere i krisespekteret. Uansett bør det ligge en grundig vurdering bak beslutningen om å bruke sabotasjeaksjoner som dimensjonerende hendelse.

Avsluttende kommentar

Fagne støtter NVEs arbeid med å styrke kraftberedskapen og ser positivt på at det etableres klare rammer og forventninger. For å sikre en helhetlig, effektiv og robust beredskap mener vi imidlertid at:

- Standardisering og myndighetsstyrt koordinering vil være nødvendig.
- Finansiering må vurderes på nasjonalt nivå.
- Samarbeidsavtaler må reguleres tydeligere for å unngå systemiske sårbarheter.
- Dimensjonerende hendelser må fastsettes med grundig risikoanalytisk forankring.

Vi takker for muligheten til å gi innspill og stiller gjerne til dialog dersom det er behov for utdyping.

Med vennlig hilsen

Fagne AS

Kristoffer Vannes

Direktør

ⁱ [Ukraine - Fifth Rapid Damage and Needs Assessment \(RDNA5\) : February 2022 - December 2025](#)

ⁱⁱ [Reparationsberedskap | Svenska kraftnät](#)

ⁱⁱⁱ [Klimaaktivister blokkerte Kårstø prosessanlegg – NRK Rogaland – Lokale nyheter, TV og radio](#)

^{iv} [Thousands of Berliners lost power for days after climate activists struck. Here's what happened | CNN](#)

^v Larssen, A. K. (2020). *Strategisk ledelse i krise og krig. Det norske systemet*. Universitetsforlaget